

NÚ KLÁRI EG ALT

– FYRSTU TÍÐINA, TÁ EG **LEGÐI** MEG AT SOVA, **HUGSAÐI** EG, AT NÚ FÓR EG **ONGANTÍÐ** AT **VAKNA** AFTUR. TAÐ SIGUR **20** ÁRA GAMLI **TEITUR LAMHAUGE JENSEN**, SUM Í **DESEMBER** FEKK STAÐFEST **BLÓÐKRABBA**. NÚ ER HANN **FRÍSKUR**, MEN TÍÐIN Á **RÍKIS-SJÚKAHÚSINUM**, TÁ HANN VAR SERA **ILLA** FYRI, HEVUR **MERKT** HANN FYRI **LÍVIÐ**

SAMRØÐA

Rannvá G. Fossaberg
rannva@sosialurin.fo

Í hesum døgum er havnarmaðurin Teitur Lamhauge Jensen ein serstakliga glaður men eisini troyttur drongur. Fyri fáum vikum síðani var hann liðugur við sína fjórðu og seinastu kemoviðgerð fyri blóðkrabba á Ríkissjúkrahúsinum í Keypmannahavn.

– Sjálvandi vildi eg ynskt, at eg ikki kom út fyri hesi upplivingini, men hinvegin so havi eg lært nógv hesa tíðina og veit, at tá eg havi klárað hetta, so kann eg klára alt, sigur Teitur.

Byrjaði við høvuðpínu

Tað byrjaði alt fyrst í desember mánaði. Teitur hevði verið ógvuliga troyttur í eina tíð og illa fyri.

– Í umleið eina viku var eg ordiliga sjúk, har eg hevði høvuðpínu, var svimmul og føldi tað, sum eg hevði eina ógvusliga influensu, greiðir Teitur frá. Hann varnaðist ikki, at nakað álvarsamt var áfatt, men fór allíkavæl til lækna, tí hann var so illa fyri. Læknin bað hann fara á ambolatorið at taka blóðroyndir, men av tí at Teitur var so sjúk, valdi hann at biða nakrar dagar. Tá vikuskiftið var farið aftur um bak, hevði hann tað nógv betri og fór á ambolatorið, har blóðroyndir blivu tiknar. Longu næsta dag, tann 14. desember, fekk Teitur eina uppringing frá pápanum, meðan hann var staddur á Tekniska Skúla, har hann gekk á SIT.

– Babba ringdi og segði, at svar var komið um blóðroyndirnar. Hann bað meg koma heim beinanvegin, tí vit skuldu á landssjúkrahúsið at tosa við læknan, minnst Teitur, sum ikki visti, júst hvussu álvarsom stóðan var.

– Tá eg var heimkomin, fortaldi babba mær, at tað vóru ikki góð boð frá læknanum. Hann segði, at eg hevði blóðkrabba, og at vit skuldu fara á landssjúkrahúsið alt fyri eitt, sigur Teitur. Hann gjørdist ógvuliga skakkur og hevði ilt við at trúgva keðiligu boðunum, tí hvussu kann ein ungur drongur, sum ongantíð hevur drigist við sjúku, bráðliga fáa blóðkrabba?

– Eg helt, at tað kundi ikki passa og vildi ikki ordiliga trúgva tí. Tað var líkasum ov ógvusligt til at kunna passa. Eg havi ongantíð verið sjúkur ella havt trupulleikar við heilsuni, so tú kanst ætla eg bleiv kløkkur, sigur Teitur. Hann minnst, at hann ikki visti, hvat hann skuldi siga í tí løtuni, pápin fortaldi honum keðiliga boðini, men hann hvørki fór at gráta ella gjørdist illur.

– Alt gekk rættiliga skjótt fyri seg. Á middegi var eg á landssjúkrahúsinum, og har fekk eg at vita, at eg skuldi við næsta flogfarinum til Danmarkar, sum fór klokkan 14.45, sigur Teitur.

Í viðgerð sama kvöld

Bæði foreldrini hjá Teiti komu við til Danmarkar fyri at vera hjá soninum. Alla tíðina, meðan Teitur var innlagdur á Ríkissjúkrahúsinum, búðu foreldrini á Sjúklingahotellinum. Tá flogfarið var lent í Kastup, fóru øll trý beinleiðis

við hýruvogni á sjúkrahúsið, og Teitur bleiv beinanvegin koyrdur í viðgerð, tí stóðan var sera álvarsom.

– Tey tóku eina roynd úr merginum, sum visti, at blóðið innihelt 80 prosent av krabba, og tað er rættiliga nógv, hava læknarnir sagt mær, sigur Teitur. Hann fekk vætu, blóð og blóðplátur sama kvöld, sum hann var innlagdur, og næsta dag fekk hann kemoviðgerð í tablettformi. Henda viðgerðin tók hart upp á 20 ára gamla Teit.

– Eg bleiv øgiliga illa fyri, spýði og fekk febur. Matarlystin hevði eg ongan, so eg lætnaði eini 12 kilo upp á ein mánað, sigur Teitur. Hann var so óheppin at fáa bruna í blóðið orsaka av eini slangu, ið var til heilivág, sum sat í bringuni. Henda mánaðin át Teitur einki annað enn eina litla skál av jogurti um dagin.

– Eg stríddist við at fáa jogurtið niður í meg, tí so slapp eg undan at fáa mat ígjøgnum sondu, sigur Teitur. Hann minnst væl, hvussu ofta tankarnir leitaðu heim til Føroya, nú tað var desember og vinfólkinu fóru út í býin at hugna sær.

– Jólíni eru ein hugnalig tíð, sum mær altíð hevur dámað væl. Serliga væl dárar mær at síggja býin vera vakur prýddan, men tað náddi eg ikki at síggja hesuferð. Eg hugsaði eisini nógv um, at nú fóru kammeratarnir út at stuttleika sær og njóta jólaferiuna, ímeðan eg lá innlagdur, greiðir Teitur frá.

Helt eg skuldi doyggja

Serliga tann fyrsti mánaðurin á Ríkis-

sjúkrahúsinum kendist drúgvur hjá Teiti. Ikki tí, tíðin frá at hann sat í viðtaluhólinum hjá læknanum á landsjúkrahúsinum og til hann lá í sjúkrahússongini í Danmark gekk øgiliga skjótt.

– Hvørt kvöld í einar 14 dagar hugsaði eg um deyðan, tá eg legði meg at sova. Tankan »ná, nú sovni eg, og so vakni eg ongantíð aftur« hevði eg fleiri ferðir, men onkursvegna royndi eg ikki at hugsavna meg um tað, tí tað gjørdi meg keddan og ørkymlaðan, sigur Teitur og leggur afturat:

– Tað var tó ikki soleiðis, at eg ímyndaði mær mína egnu jarðarferð ella nakað, sjálvt um eg roknaði við, at nú var ikki nógv tíð eftir hjá mær her á jørðini, greiðir Teitur frá. Allir hesir ymsu tankarnir, sum Teitur gjørdi sær, eru ikki óvanligir, tá fólk verða rakt av álvarsamari sjúku. Tískil fekk Teitur eisini sálarfrøðiliga hjálp í boðið fleiri ferðir, meðan hann var sjúk. Tí tilboðnum tók hann ikki av.

– Eg tosaði ikki við nakran um teir tankarnar, sum eg gekk við, sjálvt um mamma, babba og báðir beiggjarnir hjá mær vóru har. Og eg tímdi so slett ikki at skula tosa á donskum við onkran sálarfrøðing, fortelur Teitur við einum smíli. Fyrstu tíðina hevði hann lítið og einki samband við onnur enn foreldrini, beiggjarnar, læknar og sjúkrasystrar, sum vóru á deildini, Teitur lá á á Ríkissjúkrahúsinum. Áðrenn hann fór til Danmarkar, ringdi hann til sín góða vinmann og systkinabarn og greiddi honum frá um støduna.